

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN**

Moa Strömkvist, Verksamhetsrevisor
Anneth Nyqvist, Certifierad kommunal revisor
Dnr: REV/00019/2022

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	3
1.1	BAKGRUND.....	3
1.2	SYFTE	3
1.3	AVGRÄNSNING	4
1.4	REVISIONSKRITERIER	4
1.5	ANSVARIG NÄMND/STYRELSE.....	4
1.6	METODER.....	4
2	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	5
2.1	HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?	5
2.1.1	Förändringar under året som har påverkat nämndens ansvarsområde	5
2.1.2	Styrdokument	5
2.1.3	Nämndens verksamhetsplan	5
2.1.4	Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen.....	5
2.1.5	Vidtagna åtgärder vid avvikelser	7
2.1.6	Nämndens löpande uppdrag till förvaltningen	7
2.1.7	Uppföljningar inom nämndens verksamhetsområde	8
2.2	HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?	9
2.2.1	Effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar.....	9
2.2.2	Investeringar	10
2.2.3	Hur nämnden agerat vid budgetavvikelser	10
2.3	HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?.....	11
2.4	SPECIFIKA FRÅGESTÄLLNINGAR	12
2.4.1	Krisberedskap	12
2.5	FÖRDJUPADE GRANSKNINGAR UNDER ÅRET	13
2.6	HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?.....	13

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Revisorererna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningens upplägg har anpassats till Skyrevs vägledning för grundläggande granskning.

En gemensam projektplan har upprättats för samtliga nämnder. För kommunstyrelsen och fullmäktigeberedningar har separata projektplaner tagits fram. Tillkommande revisionsfrågor kan tillkomma för de enskilda nämnderna och beslutas separat.

1.2 SYFTE

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge underlag för revisorererna att uttala sig om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsfrågor

- Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?
  - Verksamheten har genomförts enligt reglemente och lagstiftning.
  - Nämnden har agerat för att säkerställa att uppdragen från fullmäktige och de egna nämnduppdragen genomförs.
  - Det finns processer för planering, genomförande och uppföljning.
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
  - Nämnden styr verksamheten så att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramarna.
  - Det finns en tillräcklig och kontinuerlig uppföljning av ekonomin.
  - Nämnden har agerat vid budgetavvikelser.
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?
  - Det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll.
  - Det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.
  - Arbetet med intern kontroll är en integrerad del av organisation, system och löpande arbete.
- Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?
- Vilken beredskap finns för att upprätthålla verksamheten inom förvaltningen vid en kris (extraordinär händelse i fredstid)? Genomförs krisövningar inom förvaltningen?

1.3 AVGRÄNSNING

Granskningen är avgränsad till verksamhetsåret 2022. Nämndens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med kommunens bokslut.

1.4 REVISIONSKRITERIER

Uppfylls kraven i:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Mål och budget 2022
- Riktlinje mål och budget i Östersunds kommun
- Fullmäktigebeslut

1.5 ANSVARIG NÄMND/STYRELSE

Granskningen avser kultur- och fritidsnämnden.

1.6 METODER

Granskningen utförs genom inhämtning och granskning av relevanta dokument och intervjuer med berörda tjänstemän.

Substansgranskning utförs för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

2 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

2.1 HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?

2.1.1 Förändringar under året som har påverkat nämndens ansvarsområde

De större förändringar som har påverkat nämndens verksamhet under 2022 är:

- Östersunds kommun har under året köpt Jämtkraft arena.
- Nämnden tar över driften av fritidsanläggningar från tekniska nämnden fr.o.m. 2023. Under 2022 har nämnden arbetat med att se över sin organisation för att hantera det utökade uppdraget.
- Utredning om vilken verksamhet som ska bedrivas i Exersishallen har genomförts.
- Nya regler kring kulturskolans undervisning där det inte längre är möjligt att förlägga undervisningstiden på skoltid har varit komplicerat att lösa praktiskt. Lokala lösningar har arbetats fram på skolorna men enligt nämndens presidium behöver denna fråga ses över nationellt.

2.1.2 Styrdokument

Nämnden har under året beslutat om att föreslå revideringar av kultur- och fritidsnämndens reglemente, riktlinje för Idrott och fysisk aktivitet och riktlinje för reklamplatser på kommunens idrotts- och fritidsanläggningar.

Nämnden har antagit rapporten Nuläge och prioritering för spontanaktivitetsytor och prioriteringslistan för framtida investeringar gällande spontanaktivitetsytor.

2.1.3 Nämndens verksamhetsplan

Enligt kommunens styrmodell ska nämnderna ta fram en verksamhetsplan som dels visar de fullmäktigeuppdrag som nämnden omfattas av, dels de uppdrag som nämnden utöver fullmäktiges uppdrag avser att ha specifikt fokus på det kommande året. Politiska nyckeltal som har direkt bäring på nämndens verksamhet ska också redovisas i nämndens verksamhetsplan tillsammans med övriga nyckeltal som bedöms nödvändiga.

Kultur- och fritidsnämnden beslutade att föreslå fullmäktige att besluta om verksamhetsplan 2022 i oktober 2021¹. Av protokollsanteckning framgår att socialdemokraterna och vänsterpartiet inte deltar i beslutet. Nämnden begärde även att få utökad budgetram med 7,95 mnkr för exercishallen (1,45 mnkr), utökad fritidsverksamhet (6,1 mnkr) och hyra för en central 9:e fritidsgård (0,4 mnkr).

Nämnderna ska följa upp och analysera vad som åstadkommit i förhållande till de kommunövergripande målen och specifikt de politiska uppdragen. Tyngdpunkten ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och vad det betyder för kommunen i sin helhet.²

2.1.4 Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen

Utifrån fullmäktiges åtta kommunövergripande mål hade nämnden 3 uppdrag från kommunfullmäktige och 5 egna nämnduppdrag. Uppdragen är kopplade till 3 av de 8 kommunövergripande målen.

I Stratsys finns även 3 uppdrag från kommundirektören.

---

¹ Kultur- och fritidsnämnden 2021-10-06 § 109 Dnr 00100-2021

² Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00258-2021

I nedanstående tabell framkommer om nämnden har bedömt uppdragen som genomförda (grön), bedöms bli genomförda (gul) eller bedöms inte bli genomförda under året (röd) vid uppföljning per april (T1) och augusti (T2). Tabellen visar också om uppdragen bedömdes som genomförda (grön) eller inte genomförda (röd) i årsredovisningen vid årets slut.

Uppdrag		T1	T2	ÅR
Utreda och presentera förslag på framtida struktur för kommunens fritidsgårdsverksamhet	KF			
Säkerställa och utveckla nämndens kompetensförsörjningsarbete	KF			
Genomför åtgärder för att minska sjukfrånvaron	KF			
Utveckla kulturskoleverksamheten för att nå fler barn och unga	Nämnd			
Utveckla biblioteksverksamheten för att nå nya användare	Nämnd			
Utveckla arbetet med digital delaktighet	Nämnd			
Anpassa verksamheterna för att nå fler medborgare	Nämnd			
Skapa hållbara driftförutsättningar	Nämnd			

Samtliga uppdrag har bedömts bli genomförda under året i tertialrapporterna per april och augusti. I årsredovisningen bedömer nämnden att samtliga uppdrag från fullmäktige är genomförda och att tre av fem nämnduppdrag är genomförda.

Följande två nämnduppdrag har inte genomförts under året:

- Anpassa verksamheterna, för att nå fler medborgare.

I kommentaren till uppdraget beskrivs att Kulturstrategin kommer att användas som verktyg för att bredda kulturutbudet i kommunen och få fler medborgare att ta del av kulturverksamheten. För att konkretisera Kulturstrategin har arbetet med en handlingsplan påbörjats. Den bedöms vara klar 2023.

- Skapa hållbara driftförutsättningar.

Det framgår av kommentaren till uppdraget att en utredning har genomförts och att förslag till omprioriteringar sker i kommande budgetprocesser efter dialog med nämnden.

Det går inte att utläsa av uppföljningarna under året att de två nämnduppdrag som inte bedömdes genomförda i årsredovisningen inte skulle kunna genomföras under året. Vid intervju med förvaltningen framgår att uppdrag som har påbörjats har gulmarkerats, dvs. inte endast om de har bedömts kunna genomföras. Nämnden har utifrån uppföljningarna inte fattat några aktiva beslut om att vidta åtgärder för att uppdragen ska kunna genomföras. Av nämndens kommentarer saknas även förklaring till varför uppdragen inte har genomförts.

För några uppdrag är det otydligt hur nämnden har kommit fram till sin bedömning av att uppdragen är genomförda. I kommentarerna till de uppdrag som nämnden bedömt som genomförda redovisas främst vilka aktiviteter som har genomförts. Det är i vissa fall svårt att utifrån kommentarerna bedöma att aktiviteterna faktiskt har gett de effekter som krävs för att uppdraget ska vara genomfört.

Uppdrag som inte bedömdes genomförda föregående år

Utöver årets uppdrag ska nämnden hantera de uppdrag som inte bedömdes genomförda 2020 och 2021. Rapportering ska göras till kommunstyrelsen som en del i styrelsens uppsiktsplikt.

Följande uppdrag från fullmäktige bedömdes inte genomförda föregående år:

- Utveckla samverkansformer kring näridrottsplatser och spontanidrottsytor internt i kommunorganisationen och med civilsamhället (2021).

Nämnden bedömer att uppdraget har genomförts under 2022.

- Utveckla kommunens kultur- och fritidsverksamheter så de blir tillgängliga för ekonomiskt utsatta grupper i Östersunds kommun (2021). GULT

Uppdraget gulmarkerades i uppföljning 2022. Av kommentar framgår att biblioteksverksamheten genomfört ett antal arrangemang, att fritidsgårdarna inte genomfört fler aktiviteter utöver den ordinarie verksamheten och att kultur- och fritidsenheten bedömer att de kan redovisa uppdraget under 2023.

- Utred förutsättningarna för en säker hantering av avfall och drivmedel i kommunens hamnanläggningar (2020).

Nämnden har bedömt att uppdraget inte genomförts under 2022 såväl som i uppföljningarna 2021 och 2020. Av kommentar framgår att uppdraget ingår i hamnutredningen och bedöms avslutas våren 2023

Presidiet framförde vid dialog med revisorerna att de uppdrag som förskjutits från 2021 kommer att genomföras under 2022. Vidare beskrev presidiet att vissa av uppdragen tar tid och behöver ha ett längre tidsperspektiv.

Sammanfattningsvis framgår av redovisningen att ett av de tre uppdragen har genomförts. Vi noterar särskilt att uppdraget från 2020 fortfarande inte är genomfört.

Redovisning av nyckeltal

I nämndens verksamhetsplan återfinns totalt 18 nyckeltal, varav 10 har fastställts av fullmäktige och 8 av nämnden. Samtliga nyckeltal är hämtade från Kolada och avser uppgifter från 2021 års verksamhet och redovisning.

Vi noterar att flertalet av nyckeltalen avser kostnad per invånare för olika verksamheter. Eftersom varken fullmäktige eller nämnden har angivit något mål eller ambitionsnivå för nyckeltalen är det svårt att bedöma om det är positivt eller negativt att en kostnad är högre eller lägre jämfört med riket eller liknande kommuner. Nämnden har inte heller gjort någon egen analys av om utfallet av nyckeltalen förväntas bidra till att fullmäktiges övergripande mål uppnås.

2.1.5 Vidtagna åtgärder vid avvikelser

Samtliga uppdrag har bedömts bli genomförda i tertiäluppföljningarna per april och augusti. I kommentarer till vissa av de enskilda uppdragen finns en beskrivning av vilka åtgärder som kommer att vidtas. Nämnden har inte fattat några ytterligare beslut om att vidta åtgärder.

2.1.6 Nämndens löpande uppdrag till förvaltningen

Med anledning av ett medborgarförslag föreslår nämnden kommunfullmäktige att ge kultur- och fritidsförvaltningen i uppdrag att utreda frågan om nytt verksamhetsområde för Jämtland vattensport.

Kultur- och fritidsnämnden ger i uppdrag åt kultur- och fritidsförvaltningen att säga upp KFUM Jämtland baskets hyresavtal, i syfte att omförhandla den automatiska förlängningstiden från tre år till ett år.

Kultur- och fritidsnämnden fick, via beslut i kommunfullmäktige 2021-05-24 §129, i uppdrag att göra en fördjupad verksamhets- och fastighetsutredning kopplad till Exercishallen. Nämnden godkände under året utredning av möjliga vägval för framtida kulturverksamhet i Exercishallen. I samband med beslutet fick förvaltningen i uppdrag att genomföra en fastighetsutredning för att uppdraget från kommunfullmäktige ska kunna redovisas i sin helhet.

Nämnden beslutar att förslaget i ett initiativärende, att se över gällande säsonger för samtliga idrottsanläggningar och aktivitetsytor i Östersunds kommun, skickas till förvaltningen för utredning och lyfts för beslut på sammanträdet i september.

Nämnden föreslog kommunfullmäktige att ge dem i uppdrag att under 2023 erbjuda barn och unga i kommunen som inte kan simma gratis intensivkurser i simning och att förvaltningen får i uppdrag att återrapportera ärendet med en analys kring utfaller och kvarstående behov till fullmäktige i december 2023.

2.1.7 Uppföljningar inom nämndens verksamhetsområde

Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom löpande information vid nämndens sammanträden. Före pandemin förekom även studiebesök. Enskilda chefer har deltagit vid nämndens sammanträden när specifika frågor har behandlats. Det finns dock ingen strukturerad plan för uppföljning av nämndens olika verksamheter.

Exempel på informationspunkter:

- Status fritidsgårdarna.
- Information om utredning av fritidsgårdsverksamhet och information om uppstart av Fritidsbanken.
- Information om utredning excersishallen.
- Kulturskolan, förläggning av undervisningstid
- Jämställdhetsperspektivet för föreningar vad gäller tider och tillgänglighet i hallar och idrottsytor.
- Rekryteringsläget inom Kulturskolan

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

- Vi har inte identifierat några avvikelser från reglemente eller lagstiftning. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.
- Nämnden bedömer att uppdragen delvis genomförts, noterbart är att flera uppdrag från tidigare år fortfarande inte bedömts genomförda. Vi menar att formuleringen av vissa uppdrag lämnar utrymme för tolkning i bedömningen.
- Uppföljningarna under året har inte visat att något uppdrag inte förväntas kunna genomföras trots att två nämnduppdrag inte bedöms vara genomförda i årsredovisningen.
- Nämnden har delvis agerat för att säkerställa att uppdragen från fullmäktige och de egna nämnduppdragen genomförs. Nämnden har dock inte fattat några aktiva beslut för att säkerställa att uppdragen genomförs.
- Nämnden följer kommunens övergripande processer för planering, genomförande och uppföljning.
- Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom informationspunkter på sammanträden. Det saknas dock en strukturerad plan för uppföljning av nämndens olika verksamheter.

Rekommendationer

- *Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att det finns arbetssätt för att vidta åtgärder om uppföljningar under året visar på att uppdrag inte bedöms kunna genomföras.*
- *Vi rekommenderar nämnden att ta fram en plan för uppföljning av nämndens verksamheter.*

2.2 HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?

Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämndernas ekonomiska resultat och prognos. Nämnderna rapporterar resultat kopplat till mål och uppdrag till fullmäktige per den sista april, augusti och december.³

Nämnden fastställde detaljbudget, drift respektive investeringar 2022-01-26⁴, för verksamhetsåret. Kultur- och fritidsförvaltningen fick i uppdrag att upprätta en plan för nämndens investeringsbudget avseende miljöinvesteringar samt vid årets slut återrapportera hur investeringsmedlen nyttjats.

Kultur- och fritidsnämndens driftbudget för 2022 var 204,1 mnkr varav 202,4 mnkr bestod av kommunbidrag. Nämndens investeringsbudget uppgick till 19,0 mnkr.

Nämndens verksamhet, inklusive fullmäktiges uppdrag, och ekonomi har följts upp per april, augusti och december. Nämnden har därutöver tagit del av månadsrapporter per februari och mars. Inga ytterligare månadsuppföljningar har redovisats till nämnden, utifrån vad som kan utläsas av protokoll.

Vid den första tertialrapporten uppgick nämndens helårsprognos 2022 till -225 tkr. I nämndens kommentarer till prognosen framgår att det beror på felberäkning av nämndens totala indexupphöjning samt överskott av löner då förvaltningschef ej varit tillsatt samt att en utlåning av personal till andra förvaltningar har skett pga. Covid-19. I den andra tertialrapporten uppgick nämndens helårsprognos för 2022 till + 140 tkr.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett resultat motsvarande + 1,8 mnkr för året. Fritidsenheten redovisar ett underskott med 1,4 mnkr hänförlig till utebliven sänkning av hyreskostnaden av Jämtkraft arena. Detta underskott vägs upp av överskott inom andra verksamheter och beror på sjukfrånvaro där vikarier ej har tillsatts, vakanser samt statsbidrag.

2.2.1 Effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar

I budget 2022 framgår att nämnden haft ett effektiviseringskrav från fullmäktige på 1,8 mnkr under året.

Till budget 2022 fanns ett förslag om att dra ned utförarsättningen till Sporthallen med 0,25 mnkr. Direktiv kom från majoriteten om att inte genomföra detta förslag. Nytt förslag togs fram om att minska underhållsplan med 0,25 mnkr.

Enligt årsredovisningen har nämnden i huvudsak genomfört effektiviseringar/besparingar enligt plan.

³ Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00258-2021

⁴ Kultur- och fritidsnämnden 2022-01-26 § 3 Dnr 00100-2021

2.2.2 Investeringar

Följande större investeringsprojekt har genomförts inom nämnden:

- Litsbacken, den totala budgeten uppgår till 20,15 mnkr för 2019- 2022. Utfallet för hela projektet är 20 mnkr för samma period.
- Anpassning parasport, den totala budgeten uppgår till 13,1 mnkr för 2020-2022. Utfallet för hela projektet är 10,8 mnkr och beräknas vara klart under 2023.

2.2.3 Hur nämnden agerat vid budgetavvikelser

I samband med tertialrapporten per april begärde nämnden att utöka budgetramen med 1,043 mnkr för att korrigera felaktigt beräknad budgetram samt med 0,08 mnkr avseende tjeigrupp i torvalla. Kommunfullmäktige beviljade den förstnämnda utökningen och avslög den sistnämnda med hänvisning till att nämnden har en positiv prognos för året efter godkänd ramjustering.⁵

Därutöver begärde nämnden ett tillfälligt anslag till IOP:t (Idéburet offentligt partnerskap) ”Hej Främling” som ska förlängas med 1,05 mnkr för år 2022 och som beviljades av kommunstyrelsen.⁶

Nämnden har vid tertialuppföljningarna begärt omfördelning mellan olika investeringsprojekt vilket fullmäktige har beviljat.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden har haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.

- Nämnden redovisar ett resultat i balans, resultatet uppgår till ca +1,8 mnkr.
- Nämnden har löpande vidtagit åtgärder för att bedriva verksamheten inom de ekonomiska ramarna samt genomfört effektiviseringar/besparingar enligt plan.
- Nämnden har följt upp ekonomin i enlighet med kommunens riktlinjer.

---

⁵ Kommunfullmäktige 2022-06-20 § 148 Dnr 00028-2022

⁶ Kultur- och fritidsnämnden 2022-06-07 § 193 Dnr 00028-2022

2.3 HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?

Av kommunallagen och i nämndens reglemente framgår att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Enligt riktlinje för intern kontroll och styrning ska nämnderna senast i februari varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen. Det framgår också av nämndens reglemente att nämnden årligen ska fastställa och följa upp en plan för den interna kontrollen. Planen ska överlämnas till kommunstyrelsen senast under mars.⁷

Av intervju framgår att förvaltningsledningsgruppen tagit fram ett förslag till internkontrollplan utifrån mall i Stratsys. Nämndens ordförande har varit delaktig i framtagandet av förslaget. Nämnden har tagit ställning till det färdiga förslaget.

Nämnden fastställde sin internkontrollplan 2022-03-04.

Uppföljning ska, enligt Riktlinje för intern kontroll och styrning, göras till nämnden i anslutning till ordinarie verksamhetsuppföljning, d.v.s. per april, augusti och vid årsbokslut. Vid bokslut ska nämnder rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen.

Kultur- och fritidsnämnden har följt upp internkontrollplanen enligt riktlinjen.

Nämnden hade 12 risker och kontrollmoment i sin internkontrollplan varav två följs upp per tertial och resterande per år. I den första uppföljningen av internkontrollplanen har två risker kontrollerats enligt plan utan anmärkning. En av de två riskerna har därefter inte kontrollerats tertialvis som planerat. I uppföljningen per december har fyra risker kontrollerats utan avvikelser, fyra har kontrollerats med mindre avvikelser och tre med större avvikelser. För de risker som haft större avvikelser framgår av kommentarerna vissa åtgärder/arbeten som planeras genomföras.

I internkontrollplanen redovisas nämnduppdrag som inte bedömdes genomförda föregående år. Följande uppdrag bedömdes inte genomfört:

- Uppdrag att göra en översyn av bidragsreglerna till studieförbunden med syfte att nå fler samt i högre utsträckning nå de som normalt inte deltar i organiserad verksamhet.

I uppföljningen av internkontrollplanen för det tredje tertialet framgår att nämnduppdraget om att göra en översyn av bidragsreglerna inte genomförts under 2022. Av kommentaren uppges att uppdraget blivit försenat på grund av regeringens utredning kring omstrukturering av hela bidragssystemet till studieförbunden.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

- Nämnden har fastställt internkontrollplan som följs upp tertialvis. Samtliga risker har inte kontrollerats enligt plan.
- Nämnden har beslutat att merparten av kontrollmomenten endast ska följas upp i den tredje tertialrapporten vilket riskerar att arbetet med den interna kontrollen inte blir en integrerad del i organisationen och det löpande arbetet.
- Nämndens ordförande har varit delaktig i riskanalyser och nämnden har haft möjlighet att lämna synpunkter.
- Nämnden har hanterat risker. Vissa avvikelser har noterats och det är viktigt att nämnden säkerställer att dessa brister hanteras.

⁷ Riktlinje för intern kontroll och styrning Dnr 00273-2020

Rekommendationer

- *Vi rekommenderar att den interna kontrollen systematiseras och integreras i det löpande arbetet under året.*

2.4 SPECIFIKA FRÅGESTÄLLNINGAR

Revisorerna har beslutat om vissa specifika frågeställningar som ska ingå i den grundläggande granskningen. För kultur- och fritidsnämnden omfattas krisberedskap.

2.4.1 Krisberedskap

Samtliga förvaltningar i Östersunds kommun ska ha en lokal plan för krisledning. Dessa planer utgör tillsammans med den övergripande krisledningsplanen kommunens samlade planer för krisberedskap. Utöver dessa övergripande planer ansvarar varje verksamhet för att ha de rutiner som krävs för de verksamheter man ansvarar för och som måste fungera vid oönskade händelser.⁸

Östersunds kommun ska vid en kris i största möjliga utsträckning bedriva sin verksamhet så lika normal verksamhet som möjligt. Krissituation inträffar ofta helt oväntat. Det är därför viktigt att organisationen har en god och generell krisberedskap för att kunna hantera det oförutsedda. Kommunen har som mål att jobba så att skador på människa, miljö, hälsa och egendom minimeras. Grunden för Östersunds kommuns krisberedskap är flexibilitet och kreativitet. Kommunen ska i hög utsträckning vara förberedd på att möta och hantera många olika kriser, bland annat genom planering och övning med personalen.⁹

Om berörd verksamhet saknar förmåga att hantera krisen, eller är i stort behov av samordning så aktiveras kommunens centrala krisledning.¹⁰

Nämndens krisberedskap

Förvaltningen uppger att de arbetar med att ta fram en plan för krishantering men att den ännu inte är färdig. Förvaltningen har inte genomfört några krisövningar och det finns inte heller någon plan att övningar ska genomföras.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden inte har en tillfredställande beredskap för hantera att upprätthålla verksamheten inom förvaltningen vid en kris.

- Nämnden saknar aktuella planer och rutiner gällande krisberedskap för de verksamheter som behöver fungera vid en kris.
- Nämnden har inte fastställt en plan för krisövning och inga övningar har genomförts.

Rekommendationer

- *Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att det finns planer och rutiner gällande krisberedskap för de verksamheter som behöver fungera vid en kris.*
- *Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att krisövningar genomförs i tillräcklig omfattning.*

---

⁸ Insidan *Säkerhet – krisberedskap* [Krisberedskap - Insidan \(ostersund.se\)](#)

⁹ Insidan *Säkerhet – krisberedskap* [Krisberedskap - Insidan \(ostersund.se\)](#)

¹⁰ Introduktion till säkerhetsarbetet i Östersunds kommun 2020-05-27

2.5 FÖRDJUPADE GRANSKNINGAR UNDER ÅRET

Följande fördjupade granskningar som berör nämndens ansvarsområde har genomförts 2022.

Hot och våld mot anställda¹¹

Granskningen visade att nämnden har vidtagit vissa åtgärder för att förebygga och hantera hot och våld. Nämnden har dock inte tillräckliga styrdokument och riktlinjer som stöd för detta arbete. Förvaltningen uppger att ett förvaltningsövergripande styrdokument ska tas fram.

2.6 HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?

Vid föregående års grundläggande granskning lämnades ett antal rekommendationer. I tabellen nedan redovisas i vilken grad nämnden vidtagit åtgärder.

Rekommendation	Vidtagen åtgärd
Förtydliga beslut om åtgärder för att genomföra både fullmäktiges uppdrag och de egna nämnduppdragen.	Inga åtgärder har vidtagits. Uppföljningarna av uppdragen under året har inte visat på några avvikelser och nämnden har inte fattat några aktiva beslut. Två av fem nämnduppdrag har inte genomförts.
Nämnden kan bli mer aktiv i riskanalyserna inom ramen för den interna kontrollen.	Förvaltningsledningsgruppen har tagit fram ett förslag där ordföranden varit delaktig. Nämnden har tagit ställning till förslaget.
Vidta åtgärder för att öka andelen genomförda uppdrag utifrån fullmäktiges kommunövergripande mål.	Två av de uppdrag som inte genomfördes 2021 har kvarstått under 2022 och ett av dem har genomförts. Det kvarstående uppdraget från 2020 har fortfarande inte genomförts. Av årets uppdrag har sex av åtta uppdrag genomförts, samtliga fullmäktigeuppdrag och tre av fem nämnduppdrag.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån föregående års granskning. Nämnden har fortfarande inte fattat beslut för att säkerställa att samtliga uppdrag genomförs.

¹¹ Granskning av hot och våld mot anställda REV00037/2022

2.7 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning men att den interna kontrollen endast delvis är tillräcklig inom de områden som vi granskat. Nämnden har en systematisk planering och uppföljning utifrån uppdragen men har inte genomfört samtliga uppdrag. Flera uppdrag från tidigare år är fortfarande inte genomförda. Bristerna i den interna kontrollen har främst identifierats gällande kontinuiteten i uppföljningar. Åtgärder har endast delvis vidtagits utifrån föregående års grundläggande granskning och brister har identifierats gällande krisberedskap.

Bedömningen grundar sig på följande bedömningar:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	I huvudsak	Nämnden har en systematisk planering och uppföljning utifrån uppdragen men har inte genomfört alla uppdrag. Flera uppdrag från tidigare år är fortfarande inte genomförda enligt nämndens bedömning. Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom information vid sammanträden. Det saknas dock en strukturerad plan för uppföljning av verksamheten.
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	Ja	Nämnden redovisar ett resultat i balans och har löpande vidtagit åtgärder. Uppföljning har skett enligt kommunens riktlinjer.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	Delvis	Nämnden har fastställt och följt upp sin internkontrollplan tertialvis, alla risker har dock inte kontrollerats enligt plan. Merparten av kontrollmomenten har endast följts upp i samband med den tredje tertialrapporten.
Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?	Delvis	Nämnden har fortfarande inte fattat beslut för att säkerställa att samtliga uppdrag genomförs.
Vilken krisberedskap finns inom förvaltningen? Genomförs övningar?	Nej	Nämnden har inte säkerställt att det finns planer och rutiner gällande krishanteringen. Det saknas plan för krisövning och övningar har inte genomförts.

Vi rekommenderar nämnden att:

- *Säkerställa att det finns arbetssätt för att vidta åtgärder om uppföljningar under året visar på att uppdrag inte bedöms kunna genomföras.*
- *Ta fram en plan för uppföljning av nämndens verksamheter.*
- *Den interna kontrollen systematiseras och integreras i det löpande arbetet under året.*
- *Säkerställa att det finns planer och rutiner gällande krisberedskap för de verksamheter som behöver fungera vid en kris.*
- *Säkerställa att krisövningar genomförs i tillräcklig omfattning.*

Östersund 2023-03-23

Projektledare/Kvalitetssäkring:

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor

Projektmedarbetare:

Moa Strömkvist
Verksamhetsrevisor